

Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Jablonec nad Nisou, Liberecká 26

Liberecká 26, 466 01 Jablonec nad Nisou

Identifikátor školy: 600 078 540

Termín konání inspekce: 22. – 26. listopad 2004

Čj.:	h4-1038/05-5083
Signatura:	oh3cy111

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Jablonec nad Nisou, Liberecká 26 je plně organizovaná městská škola, která je v současné době jedinou školou nacházející se v centru města. Od třetího ročníku se od školního roku 1986/1987 vždy v jedné třídě zaměřuje na výuku cizích jazyků – anglického jazyka a německého jazyka. Škola byla zřízena městem Jablonec nad Nisou (zřizovatel) jako příspěvková organizace na dobu neurčitou od 1. ledna 2003. Subjekt sdružuje základní školu, školní družinu a školní jídelnu.

Výuka ve škole probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola a ve třídách s rozšířeným vyučováním jazyků podle schváleného modelového učebního plánu výše uvedeného vzdělávacího programu.

V době inspekce navštěvovalo školu v 1. – 9. ročníku 648 žáků ve 14 třídách prvního stupně a 12 třídách druhého stupně. Do školy docházejí zejména žáci ze spádově příslušného obvodu stanoveného vyhláškou města Jablonec nad Nisou, do tříd s rozšířenou výukou jsou zařazováni žáci na základě výsledků přijímacího řízení i mimo vymezený obvod.

V době mimo vyučování organizuje škola pro žáky pestrou nabídku zájmových aktivit.

PŘEDMĚT INSPEKCE

- ❖ Personální podmínky vzdělávání v předmětech matematika, anglický jazyk a německý jazyk na prvním stupni a v předmětech anglický jazyk, německý jazyk, dějepis, občanská výchova, rodinná výchova, matematika, fyzika, chemie, informatika a pracovní činnosti – práce s počítačem na druhém stupni vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.
- ❖ Materiálně-technické podmínky vzdělávání v předmětech matematika, anglický jazyk a německý jazyk na prvním stupni a v předmětech anglický jazyk, německý jazyk, dějepis, občanská výchova, rodinná výchova, matematika, fyzika, chemie, informatika a pracovní činnosti – práce s počítačem na druhém stupni vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.
- ❖ Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech matematika, anglický jazyk a německý jazyk na prvním stupni a v předmětech anglický jazyk, německý jazyk, dějepis, občanská výchova, rodinná výchova, matematika, fyzika, chemie, informatika a pracovní činnosti – práce s počítačem na druhém stupni vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Personální zabezpečení výuky, tj. posouzení odborné a pedagogické způsobilosti vyučujících sledovaných předmětů, uvedené v tabulce 1 je hodnoceno vzhledem k vystudovanému studijnímu oboru, nikoliv konkrétní aprobaci.

Specifikace k výuce bez odborné a pedagogické způsobilosti je uvedena v dodatcích pod tabulkou.

tabulka 1 Personální zabezpečení výuky dle sledovaných předmětů

Předmět	Celkový počet hodin týdně	Vyučováno s odbornou a pedagogickou způsobilostí			Vyučováno bez odborné a pedagogické způsobilosti		
		Počet vyučujících	Počet hodin týdně	tj. %	Počet vyučujících	Počet hodin týdně	tj. %
Matematika (1. stupeň)	67	14	67	100	—	—	—
Anglický jazyk (1. stupeň)	30	5	27	90	1	3	10
Německý jazyk (1. stupeň)	12	2	12	100	—	—	—
Matematika (2. stupeň)	51	4	29	57	2	22	43
Anglický jazyk (2. stupeň)	48	4	36	75	1	12	25
Německý jazyk (2. stupeň)	33	3	33	100	—	—	—
Dějepis	21	2	15	71	1	6	29
Občanská výchova	12	2	4	33	1	8	67
Rodinná výchova	12	3	11	92	1	1	8
Fyzika	23	1	17	74	1	6	26
Chemie	12	2	12	100	—	—	—
Pracovní činnosti – práce s počítačem a informatika	16	1	11	69	1	5	31

Dotatky k tabulce 1:

- anglický jazyk na prvním stupni v páté třídě (3 hodiny), na druhém stupni (12 hodin) a matematika (8 hodin) jsou vyučovány učitelkou bez odborné a pedagogické způsobilosti, která dokončuje studium učitelství uvedených předmětů na pedagogické fakultě
- dějepis (6 hodin) a občanská výchova (8 hodin) jsou vyučovány učitelkou bez odborné a pedagogické způsobilosti, která dokončuje studium učitelství na pedagogické fakultě
- matematika (14 hodin), fyzika (6 hodin) a předměty práce s počítačem a informatika jsou vyučovány učitelem bez odborné a pedagogické způsobilosti, který studuje vysokou školu a absolvoval kurz SIPVZ-S
- rodinná výchova (1 hodina) je vyučována učitelkou bez odborné a pedagogické způsobilosti, která absolvovala neučitelský studijní obor na vysoké škole

Ředitelka školy splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti i délku požadované praxe, v rámci dalšího vzdělávání absolvovala funkční školení ředitelů škol II.

Při přidělování úvazků jednotlivým vyučujícím se ředitelka snažila optimálně využít kvalifikaci, zkušenosti a osobní dispozice pedagogických pracovníků, což se pozitivně projevilo na věcné a didaktické správnosti výuky sledovaných předmětů. Oblastí výchovného poradenství je pověřena učitelka druhého stupně, která je odborně a pedagogicky způsobilá pro daný typ školy, neabsolvovala ani nezahájila požadované kvalifikační studium. Podmínku délky praxe splňuje. Funkci metodika prevence a metodika informačních a komunikačních technologií vykonávají kvalifikovaní pedagogové.

Organizační struktura vychází z organizačního řádu a ze schématu delegování pravomocí na jednotlivé pracovníky školy. Je funkční, s jasně vymezenými kompetencemi a specifikací úkolů pro oblast výchovně-vzdělávací i provozní. Vnitřní informační systém vůči zaměstnancům je propracovaný a fungující, podmínkám velikosti a uspořádání školy plně vyhovuje, umožňuje operativní řízení. Poradním orgánem jsou pedagogická rada, která se pravidelně schází na jednáních dle plánu práce na školní rok, dvě metodická sdružení prvního stupně a osm předmětových komisí. Náplň činnosti jejich předsedů je stanovena písemně, zodpovídají přímo ředitelce školy. Působení metodických orgánů se mimo jiné zaměřuje na sjednocení požadavků na organizaci výuky jednotlivých předmětů včetně kontrolních prací popř. laboratorních prací, na sjednocení hodnocení a klasifikace i s přihlédnutím k integrovaným žákům, na vypracování a kontrolu plnění tematických plánů, na předávání poznatků získaných v rámci dalšího vzdělávání. Se zápisy pořízenými z jednání metodických orgánů ředitelství školy pravidelně pracuje, kontroluje je a komentuje. Velmi časté jsou neformální kontakty a konzultace vyučujících v oblasti mezipředmětových vztahů, požadavků na nákup pomůcek a učebnic, zapojení žáků do soutěží a olympiád. Jako poradní kolegium vedení školy pro oblast výchovně-vzdělávací působí i výchovná poradkyně, metodička prevence, metodička integrace a metodik informačních a komunikačních technologií.

Styl vedení zaměstnanců je především neformální. Snaha o kvalifikované personální zabezpečení vyučovaných předmětů se promítá zvláště do podpory dalšího vzdělávání v oblasti cizích jazyků, rozvoje počítačové gramotnosti, účastí pedagogů na akreditovaných akcích dle příslušné odbornosti i studiím na pedagogické fakultě. V současné době je možnost vzdělávání dosti omezená vzhledem k nabídce pedagogických center. Další vzdělávání pedagogických pracovníků probíhá v souladu s potřebami školy, získané kompetence mají pozitivní vliv na efektivitu výuky a rozvoj osobnosti žáků. Začínajícím vyučujícím je průběžně uvádějícími učiteli poskytována pomoc a rada při přípravě na vyučování po stránce obsahové i metodické. Pro nově nastoupené pedagogy je ve škole zaveden „učitel – patron“. Kontrolní a hospitační činnost v oblasti naplňování učebních dokumentů provádí průběžně ředitelka a její zástupci, vychází z celoročního plánu školy a z rozpisu pravidelných týdenních, měsíčních a čtvrtletních úkolů. Výstupem z hospitací je písemný záznam, s jehož obsahem jsou vyučující seznámeni a mají možnost se k němu vyjádřit. Získané poznatky z kontrolní i hospitační činnosti jsou probírány na jednáních pedagogické rady. Při plánování v oblasti lidských zdrojů vychází ředitelka z reálné situace věkového a aprobačního složení pedagogického sboru, průběžně cíleně vybírá potencionálně vhodné uchazeče o místo, systematicky pracuje s pracovníky současnými. Na prvním stupni je sbor v současné době stabilizovaný, na druhém stupni dochází k jeho postupné plánovité obměně.

Hodnocení pedagogických pracovníků je převážně prováděno při pohospitačních pohovorech a zčásti na jednáních pedagogické rady. Formy sebehodnocení pedagogů nejsou ve škole vžitě, a proto se neuplatňují.

Personální podmínky vzdělávání jsou vynikající.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Základní škola pavilónového typu dispozičně řešená do tvaru písmene „H“ se nachází v rozlehlém areálu uprostřed zeleně, nedaleko středu města. Zkolaudována a otevřena byla v roce 1982. V uplynulém období prošla částečnou rekonstrukcí a modernizací především vnitřních prostor a učeben. Kromě kmenových tříd se v objektu školy nacházejí odborné

učebny (jazykové, informatiky, fyziky a chemie, školní dílny, hudebna), tělocvičny, knihovna, prostory školní družiny, kabinety a zázemí pro pracovníky školy, školní jídelna s kuchyní. Součástí areálu je atrium a školní hřiště, na jehož nezbytnou renovaci má škola zpracovanou projektovou dokumentaci. Většina učeben je esteticky upravená a pěkně vyzdobená, podnětně v nich působí řada výukových materiálů a zejména na prvním stupni i názorných pomůcek. Společné prostory školy jsou velmi úhledně a vkusně uspořádané, udržované v čistotě a pořádku. Prezentované informace na chodbách ilustrují historii, současné aktivity a úspěchy, spoluvytvářejí image školy. Počet a velikost učeben a dalších prostor školy umožňuje bez větších problémů organizovat vyučování s respektováním psychohygienických zásad.

K výuce cizích jazyků škola využívá dvě odborné učebny, z nichž jedna je se stupňovitě uspořádanými lavicemi a volným prostorem využitelným pro práci ve skupinách, druhá (sloužící i pro slavnostní příležitosti a akce školy) je zařízena nábytkem umožňujícím jeho variabilní uspořádání k rozmanitým činnostem. Jazykové učebny jsou funkčně vyzdobené podpurným materiálem používaným ve výuce (nástěnné tabule s gramatikou, nástěnky s cizojazyčnými texty, reálie, projektové práce žáků aj.).

Pro výuku fyziky a chemie je zřízena společná odborná učebna, která podle vypracované projektové dokumentace projde v závěru roku rozsáhlou rekonstrukcí. Dostatečné množství pomůcek umístěných v přilehlém kabinetě a používaných v obou předmětech slouží také pro realizaci minimálně tří laboratorních prací z fyziky a chemie ročně.

Pro práci na počítačích se používají dvě počítačové učebny, každá zapojená v samostatné síti. Novější učebna, ve které je zařízení dodané v rámci akce Indoš (deset žákovských a učitelský počítač, server se zálohovacím zdrojem a skener), je připojena na internet. Kromě výuky předmětů práce na počítači - praktické činnosti a informatika - je využívána také k výuce jazyků. Díky použití poštovního serveru a zřízení poštovních schránek pro všechny uživatele dobře funguje a je používána interní elektronická pošta. Druhá učebna má devět starších počítačů bez mechanik zapojených v síti peer-to-peer bez přístupu k internetu. Slouží převážně třídám prvního stupně pro výuku českého jazyka a matematiky. Ve třetí síti, s možností přístupu na internet, je zapojeno vedení školy, sborovna, kuchyň a samostatné pracoviště učitele. Standardní software používaný ve školách (operační systém různých verzí a kancelářské programy) obsahuje výukové a vzdělávací programy od firem, které jsou běžnými distributory produktů školám.

Škola disponuje dostatečným množstvím funkčních a účelných pomůcek pro výuku sledovaných předmětů, audiovizuální technikou, výpočetní technikou, učebnicemi a pracovními sešity pro žáky. Materiální podmínky vytvářejí náležité předpoklady pro zajištění přiměřené názornosti výuky i pro rozvíjení zájmů žáků, umožňují efektivně realizovat požadavky osnov zvoleného vzdělávacího programu.

Na základě kontrolní a hospitační činnosti, znalosti materiálně-technických podmínek školy a požadavků pedagogů má ředitelka školy ve spolupráci s oběma zástupci vytvořenu koncepci postupného dovybavování školních sbírek novými a chybějícími pomůckami a učebnicemi. Rovněž má zpracovanou projektovou dokumentaci rekonstrukce odborné učebny fyziky a chemie a školního hřiště. Ve spolupráci se zřizovatelem průběžně řeší opravy objektu a vzniklé havarijní situace. Plánování v oblasti materiálně-technických podmínek je koncepční a systematické.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání jsou velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Zvolený vzdělávací program Základní škola čj. 16 847/96-2, s platností od 1. září 1996 včetně Úprav a doplňků čj. 25 018/98-22, s platností od 1. září 1998 je realizován v souladu s údaji v rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol. Od třetího ročníku se vždy v jedné třídě vyučuje podle modelového učebního plánu vzdělávacího programu Základní škola pro třídy s rozšířenou výukou jazyků čj. 16 333/96-22-21. Výuka je realizována v souladu s pokynem MŠMT k rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání o jednu vyučovací hodinu od školního roku 2004/2005 čj. 21 264/2004-21 ze dne 17. června 2004, včetně příloh, doplněného zněním čj. 25 344/2004-22 ze dne 1. září 2004 a sdělením pro základní školy s rozšířenou výukou některého předmětu v souvislosti s rozšířením učebních plánů v 7. ročníku čj. 25 289/2004-22 ze dne 1. září 2004. Škola vzdělává žáky podle platných učebních dokumentů.

Individuální vzdělávací programy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou zpracovány, vycházejí z výsledků šetření a závěrů pedagogicko-psychologické poradny, efektivně podporují vzdělávání integrovaných žáků.

Rozpracovaný učební plán koresponduje se zvoleným vzdělávacím programem. Porovnáním konkretizovaného učebního plánu pro školní rok 2004/2005 s rozvrhem hodin a reálnou výukou bylo zjištěno, že hodinové dotace ve vyučovacích předmětech i ročnících odpovídají předepsanému učebnímu plánu, minimální počty hodin pro jednotlivé předměty a týdenní časová dotace jsou dodrženy.

Ředitelka školy vyžaduje na vyučujících tematické plány pro jednotlivé předměty a ročníky. Předložené, časově členěné plány vycházejí z učebních osnov a navazují na používané učebnice. Záznamy v třídních knihách, zápisy v sešitech žáků a zhlédnutá výuka potvrdily shodnost probíraného učiva s obsahem osnov. Učební osnovy sledovaných předmětů jsou dodržovány.

Kontrolovaná povinná pedagogická dokumentace (třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy) je vedena přehledně, průkazně zachycuje průběh vzdělávání ve sledovaných předmětech.

Kontrolní činnost v oblasti naplňování učebních dokumentů provádí průběžně ředitelka a její zástupci při pravidelných kontrolách třídních knih a hospitacích. V plnění tematických plánů je delegována i na vedoucí metodických orgánů. Kontrola naplňování učebních osnov je účinná, dokladovatelná a patrná z interní dokumentace školy.

Rozvržení vyučovacích předmětů v rozvrhu hodin vychází z reálných podmínek školy. V dostatečné míře respektuje psychohygienu vzdělávání a výchovy, dodržuje příslušná ustanovení vyhlášky o základní škole. Pro žáky je závazný řád školy, jehož ustanovení jsou výstižná a žákům srozumitelná. Žáci i jejich zákonní zástupci s ním byli prokazatelným způsobem seznámeni. Provozní řády odborných učeben jsou vypracovány a vyvěšeny, žáci s nimi byli obeznámeni. Podmínkám provozu školy vyhovují. Informační systém vůči rodičům je propracovaný, funkční. Škola se prezentuje svými webovými stránkami, časopisem „Poškolák“ a veřejně přístupnými akcemi a vystoupeními. Rovněž umožňuje rodičům žáků pravidelnou účast na vyučovacích hodinách v nižších ročnících prvního stupně.

Problematické výchovného poradenství se vzhledem k velikosti školy věnuje více pedagogů. Především na prvním stupni působí metodička integrace, která koordinuje zpracovávání individuálních vzdělávacích programů pro žáky. V prvním až pátém ročníku působí dvě učitelky jako logopedické a dyslektické asistentky. Prevencí sociálněpatologických jevů se ve spolupráci s ostatními pedagogy zabývá učitelka druhého stupně. Škola se snaží eventuální

situaci v oblasti negativních jevů analyzovat a následně cíleně preventivně na žáky působit. Organizuje pro ně řadu zájmových volnočasových aktivit. Ve škole zatím nedošlo k výskytu závažných sociálněpatologických úkazů. Na fungování celé poradenské struktury školy dohlíží a řadu vlastních aktivit vyvíjí zkušená výchovná poradkyně. Plán činnosti pokrývá všechny tradiční oblasti výchovného poradenství a nabízí řadu nadstandardních činností jako je například cílená prevence školní neúspěšnosti, mapování sociálních vztahů mezi žáky, metodická pomoc učitelům. Výchovné poradenství vytváří rozsáhlý, kvalitní a propracovaný systém zacílený na širokou škálu potřeb školy. V tomto pojetí jednoznačně pozitivně přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání ve společenskovědních předmětech – dějepisu, občanské výchově a rodinné výchově

Při hospitacích byly navštíveny hodiny občanské výchovy, rodinné výchovy a dějepisu. Výuku zajišťovalo pět vyučujících, které byly s výjimkou jedné plně kvalifikované pro daný typ školy.

Výuka probíhala v kmenových učebnách odpovídajících potřebám výuky. Učitelky využívaly učebnice, pracovní listy, dějepisné atlasy a nástěnné mapy. Většina navštívených hodin byla vhodně naplánována a připravena. Výukové cíle odpovídaly probíraným tematickým celkům.

Při výuce učitelky vycházely z frontálního pojetí vyučování. Tradičním pojetím se vyznačovaly především hodiny občanské výchovy. Vyučující v rámci dalších hospitovaných předmětů tuto klasickou metodu různým způsobem rozvíjely a doplňovaly. Například v dějepisu především vynikajícím způsobem zvládnutým rozhovorem se žáky, v rodinné výchově samostatnou prací a drobnějšími didaktickými hrami. Velmi pozitivně působilo pojetí výuky dějepisu, kdy jednotlivé probírané jevy byly vždy zasazeny do širšího kontextu historických událostí, s častým využitím problémových otázek. Učitelky předmětu rodinná výchova využívaly intenzivního kontaktu s žáky k formativnímu působení na jejich hodnotovou orientaci.

Ve většině navštívených hodin se vyučujícím úspěšně dařilo motivovat žáky k učebním činnostem a ti se aktivně zapojovali do výuky. Byli motivováni zejména pochvalou a oceněním výsledků práce, využíváním mezipředmětových vztahů a životních zkušeností. Méně intenzivní byla motivace v hodinách občanské výchovy. Pravidelné střídání činností vytvářelo základní podmínky pro relaxaci žáků.

V navštívených hodinách převládalo příznivé klima. Způsob komunikace se žáky byl založený na pozitivních vztazích. Většina učitelek využívala svou empatii a budovala přátelskou a nestresující atmosféru. V každé hospitované hodině měli žáci možnost vyjádřit vlastní názor a byli k tomu cíleně vedeni, což se projevovalo především v hodinách rodinné výchovy. Hodnocení probíhalo vždy průběžně, se zaměřením na motivaci žáků. V některých hodinách bylo opomenuto závěrečné zhodnocení.

Průběh a výsledky vzdělávání ve společenskovědních předmětech byly hodnoceny celkově jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v cizích jazycích – anglickém jazyku a německém jazyku

Všechny sledované hodiny cizích jazyků byly velmi dobře připravené a promyšlené s přiměřeně stanovenými cíli. Výuka v převážné většině tříd byla vedena v jazykových učebnách se speciálním uspořádáním lavic vedoucí k práci ve skupinách, s využitím

didaktické techniky i hudebních nástrojů (klavír, kytara). Učebnice se používaly jako podpůrný materiál výuky doplněný velkým množstvím cvičení pro komunikaci, vyhledávání informací, třídění, řazení poznatků do struktur, skládání, doplňování a procvičování jevů, písniček apod. Hodiny byly pestré a nápadité, s obrovskou variabilitou činností, efektivních strategií, metod a forem práce. Vyučující systematicky vedly žáky k rozvíjení řečových dovedností, samy hovořily v hodinách převážně anglicky nebo německy, vedly žáky k porozumění a přemýšlení, ne pouze k mechanickému plnění úkolů. Nové znalosti žáci získávali převážně vyvozováním. Byli stále aktivizováni, pracovali s chutí a prokazovali velmi dobré znalosti a schopnost komunikovat v cizím jazyce. Žáci byli dobře motivováni k aktivním činnostem, k tvořivému myšlení založeném na zkušenostech žáků a na praktické aplikaci učiva. Vyučující přistupovaly k žákům vstřícně, dokázaly pochválit a ocenit pokrok, práce ve třídách se nesla v duchu tolerance, porozumění a respektování stanovených pravidel komunikace. K hodnocení byly využity metody vhodné vzhledem k věku a individuálním schopnostem žáků, prakticky se ale neprojevovalo sebehodnocení žáků a v některých případech ani zhodnocení a shrnutí na závěr hodiny.

Celkově lze ocenit tvůrčí přístup k činnostem, žáci dostávají základy pro všeobecný kulturní rozhled, kultivované vyjadřování i chování a mají položený pevný základ komunikativních kompetencí.

Průběh a výsledky vzdělávání v cizích jazycích byly ve třídách s rozšířenou výukou jazyků na vynikající úrovni, v ostatních třídách na velmi dobré úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání v matematice vychází z pěti hospitací ve všech ročnících prvního stupně a šesti hospitací u všech vyučujících matematiky ve třídách druhého stupně. Stanovené výukové cíle ve zhlédnutých hodinách odpovídaly standardu vzdělávání a aktuálnímu složení jednotlivých tříd, byly voleny vhodně a přiměřeně, zohledňovaly individuální vzdělávací potřeby žáků. Probírané učivo navazovalo na předcházející témata a znalosti žáků. Kontinuita mezi ročníky byla zajištěna.

Pro výuku matematiky na prvním stupni má škola vynikající personální podmínky, všechny učitelky splňují požadavky odborné a pedagogické způsobilosti. Na druhém stupni vyučuje matematiku šest vyučujících, z nichž čtyři jsou plně kvalifikovaní, zbývající prozatím nedokončili studium na vysoké škole. Částečná nekvalifikovanost neměla negativní vliv na kvalitu výuky, probírané učivo bylo podáváno přiměřeně věkovým schopnostem žáků, srozumitelně, věcně a odborně správně.

Sledovaná výuka probíhala v kmenových, klasicky uspořádaných třídách, které byly zejména na prvním stupni hezky upravené a vyzdobené. Žáci průběžně pracovali s učebnicemi, dle situace se sbírkami úloh, pracovními sešity a pracovními listy. Zejména v nižších ročnících využívali k vytváření a upevňování matematických představ vhodně zvolené názorné pomůcky a žakovské stavebnice. Didaktická technika nebyla použita.

Výuka se ve většině zhlédnutých hodin vyznačovala promyšlenou a uspořádanou organizací včetně časového rozvržení. Vyučující převážně uplatňovali frontální způsob výuky s účinným a efektivním střídáním činností, dle možností dbali na vyvozování vztahů a souvislostí i na alternativní postupy řešení. Obecně méně pozornosti věnovali diferenciaci a kooperativním metodám výuky. Ve všech hospitovaných hodinách byl zřejmý individuální přístup k žákům. Členění hodin odpovídalo psychohygienickým zásadám, tempo výuky bylo přizpůsobováno aktuálním podmínkám v jednotlivých třídách. V závěru části hodin chyběl prostor pro shrnutí a fixaci probraného učiva a závěrečné zhodnocení.

Vstupní i průběžná motivace byly uplatňovány částečně, výrazněji a nápaditěji na prvním stupni. V průběhu vyučování byli žáci motivováni pochvalou, oceněním výsledků práce, zařazováním soutěží a her, dle situace využíváním mezipředmětových vztahů, znalostí a zkušeností žáků, řešením úloh z praxe a práce s chybou. Většina žáků projevovala o vyučovací proces zájem, aktivně se do něj zapojovala, v nižších ročnících prvního stupně mnohdy i spontánně.

Zhlédnuté hodiny charakterizovaly velmi pěkné vzájemné vztahy a vstřícný způsob komunikace se žáky založený na vzájemné důvěře, pozitivních vztazích a akceptování stanovených pravidel. Žáci se chovali zdvořile a ukázněně.

Převládalo průběžné pozitivní a adekvátní hodnocení žáků vyučujícími, kteří respektovali jejich individuální dispozice, oceňovali zájem, snahu, pokrok a upozorňovali je na nedostatky. Klasifikace byla zdůvodněná, přiměřeně četná.

Průběh a výsledky vzdělávání byly v matematice na velmi dobré úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání v přírodovědných předmětech – fyzice a chemii

Česká školní inspekce navštívila sedm hodin u třech vyučujících. Jeden z vyučujících nespĺňuje podmínku odborné a pedagogické způsobilosti, vzdělání si doplňuje studiem na vysoké škole. Má však k výuce i žákům pěkným vztah, jeho výklad byl věcně i odborně správný.

Navštívené hodiny byly dobře připravené, vyučující měli rozmyšleno, čeho chtějí dosáhnout. Žákům na začátku hodiny zpravidla oznámili cíl nebo očekávaný průběh hodiny. Ne vždy se však hodinu podařilo uzavřít shrnutím probrané látky, v několika případech byla výuka přetažena až do přestávky. Probírané učivo navazovalo na předcházející témata.

Kromě tří hodin odučených v odborné učebně chemie a fyziky, byly další čtyři hodiny realizovány v kmenových učebnách vybavených klasickým starším udržovaným školním nábytkem. Odborná učebna se dvěma řadami lavic, mezi kterými je pátevní rozvod vody, má zvýšený stupeň umožňující sledovat demonstrační pokusy. Velmi zdařilý pokus s elektrolýzou vhodně doplnil látku probíranou v deváté třídě v předmětu chemie.

V obou předmětech jsou systematicky používány učebnice. Na slušné úrovni je také grafický projev žáků v sešitech, na který vyučující dbají a sami jsou příkladem zápisem na tabuli. Ve sledovaných hodinách nebylo zaznamenáno žádné využití didaktické techniky, v několika hodinách však byla výuka doplněna demonstrací názorných pomůcek doplňujících probíranou látku.

Ve většině kontrolovaných hodin proběhla výuka frontálním způsobem, což však vzhledem k probírané látce nebylo na závadu. Vhodně připravená a dobře realizovaná byla skupinová výuka fyziky v sedmém ročníku. Vyučující byli dobrými organizátory a poskytli žákům informace v podobě, aby o nich museli přemýšlet a hledat řešení. Ve fyzice vyučující uváděli vhodné jednoduché příklady z praxe, které si žáci dokázali dobře představit. Využití mezipředmětových vztahů se týkalo nejen fyziky, chemie, matematiky, ale i dalších předmětů, například anglického jazyka. Tempo výuky bylo přiměřené schopnostem žáků bez samostatných chvil relaxace.

Motivaci prováděli vyučující nejen na počátku hodiny, ale i průběžně. Žáci zájem o výuku projevovali svou aktivitou.

Klima třídy nevybočovalo z běžného standardu, pravidla komunikace a slušného chování mezi vyučujícími a žáky byla dodržována. Při jednání vyučujících se žáky se projevoval oboustranný přátelský vztah. Ve třídách panovala pracovní atmosféra.

Podkladem pro klasifikaci jsou známky získávané většinou za krátké písemné práce. Jejich počet byl v době inspekce velmi rozdílný a závisel zejména na počtu odučených hodin. Žáci byli v hodinách chváleni, vyučující oceňovali dosažený pokrok. Vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků se nikde nevyskytovalo.

Průběh a výsledky vzdělávání v uvedených přírodovědných předmětech byly hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v informatice

Hodnocení vychází ze šesti hodin u dvou vyučujících ve všech ročnících druhého stupně. Jeden z nich sice nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, avšak jeho příprava i realizace vyučovacích hodin byly velmi pěkné a odborně bezchybné.

Vyučující se na všechny hodiny zodpovědně připravovali, stanovené cíle výuky neuváděli, žáky většinou v úvodu hodiny seznámili s jejím průběhem. Nároky na práci žáků byly přiměřené jejich věku a respektovali jejich vzdělávací potřeby. Probírané učivo navazovalo na předcházející témata.

Sledované hodiny proběhly v novější počítačové učebně s deseti žakovskými a jedním učitelským pracovištěm. Jedno žakovské pracoviště bylo v době inspekce mimo provoz. U některých počítačů pracovali žáci ve dvojicích, což není ideální. Uspořádání oddělených pracovišť v těsných řadách za sebou sice umožňuje žákům dobře sledovat výklad vyučujícího u tabule, ale vyučujícímu omezuje kontrolu vlastní práce žáků. Absence učebnic je nahrazena výkladem učitele a zápisem do sešitů. V grafickém projevu jdou učitelé příkladem svým zápisem na bezprašnou tabuli. Informace z oblastí výpočetní techniky umístěné vysoko na stěnách učebny slouží spíše jako dekorace než jako zdroj informací.

Vzhledem k charakteru předmětu se jednalo převážně o výuku individuální, kdy vyučující neustále chodili mezi žáky, jejich práci kontrolovali, opravovali a dokázali jim poradit. Vhodným způsobem byla pro zadání úloh žákům a následné odeslání zpracovaných úloh učiteli použita elektronická komunikace. Vyučující ji rovněž využíval k bezprostřední konkrétní reakci na zprávy od žáků. Tempo výuky se řídilo podle nejpomalejšího žáka, při splnění zadaných úkolů měli rychlejší možnost pracovat na internetu bez zadání konkrétních úkolů.

Zadávané úlohy podporovaly zájem žáků o předmět. Efektivně pracovali žáci s prezentačním programem zejména v hodině volitelného předmětu informatika, kde mohli uplatnit svou kreativitu.

Vzhledem k charakteru předmětu neměli vyučující problémy s aktivitou a zájmem žáků při vlastní práci na počítačích. Stanovená pravidla komunikace byla dodržována, vztahy mezi vyučujícími a žáky byly většinou přátelské.

Odlisný přístup obou vyučujících se projevil i v rozdílném počtu podkladů pro klasifikaci. Znalosti žáků jsou prověřovány praktickými komplexnějšími úlohami většího rozsahu. Spíše výjimečně vyučující hodnotí žáky formou individuálního zkoušení.

Průběh a výsledky vzdělávání v informatice byly hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Škola nevyužívá mimo běžných způsobů zjišťování výsledků vzdělávání a provádění jejich rozborů další evaluační nástroje.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Na základě zjištěných skutečností a provedených hospitací byly průběh a výsledky vzdělávání ve škole ve sledovaných předmětech celkově na velmi dobré úrovni, v cizích jazycích ve třídách s rozšířenou výukou těmto předmětům byly na vynikající úrovni.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Tematicky zaměřená inspekce „Autoevaluace základních a středních škol“

Při tematicky zaměřené inspekci „Autoevaluace základních a středních škol“, která se uskutečnila v průběhu standardní inspekční činnosti, bylo zjištěno:

Rozsah, zaměření a metody autoevaluace umožňují škole věrohodným způsobem získat informace o záměrně vybraných jevech v oblasti podmínek, průběhu nebo výsledků vzdělávání. Zjištěné údaje jsou shromažďovány, poskytovány pedagogům a zveřejňovány. O zjištěních se ve škole diskutuje a zpravidla jsou vyvozeny konkrétní závěry, které vedou k dílčím opatřením a změnám. Uložené úkoly ředitelka kontroluje a vyžaduje jejich plnění.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí MŠMT čj. 33 548/2002-21 ze dne 30. ledna 2003 o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. ledna 2003
2. Zařazení Základní školy Jablonec nad Nisou, Liberecká 26 v seznamu základních škol s rozšířeným vyučováním jazyků MŠMT, čj. 16 784/21-96 ze dne 17. dubna 1996
3. Třídní knihy vedené ve školním roce 2004/2005
4. Třídní knihy vedené ve školním roce 2003/2004
5. Třídní výkazy a katalogové listy žáků vedené ve školním roce 2004/2005 pro třídy „A“
6. „Řád školy“ (A-1/03), nedatováno
7. Rozvrh hodin pro školní rok 2004/2005 platný v termínu konání inspekce
8. Učební plán platný ve školním roce 2004/2005, vydán dne 1. září 2004
9. Učební plán platný ve školním roce 2004/2005 pro třídy s rozšířenou výukou jazyků, vydán dne 1. září 2004
10. Zápisy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2003/2004
11. Zápisy z jednání pedagogické rady z 25. srpna 2004, 30. srpna 2004 a 8. listopadu 2004
12. Osobní spisy pedagogických pracovníků (doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání) vedených pod osobními čísly 1769, 212, 7440, 7024, 8943, 365, 5831, 5768, 6631, 4679, 7911, 3171, 694, 5485, 8194, 8926, 761, 993, 1048, 4708, 8521, 8663, 8834, 2059, 1182, 1738, 4664, 1161, 7928, 5767, 5054, 8927, 5740, 1359, 5053, 7035, 8653, 1607, 8361, 1692, 6806
13. „Řád učebny chemie a fyziky“ ze dne 14. dubna 2000
14. „Řád počítačové učebny“ ze dne 1. září 2003

15. „Zpráva o činnosti školy za školní rok 2003-2004“ ze dne 30. srpna 2004
16. Výkaz Škol (MŠMT) V3-01 o základní škole podle stavu žáků k 30. září 2004 ze dne 1. října 2004
17. Výkaz o vybavení školy ICT a jejich využití ve výuce k 30. září 2004 ze dne 4. října 2004
18. Tematické plány pro předměty matematika, anglický jazyk, německý jazyk, dějepis, občanská výchova, rodinná výchova, chemie, fyzika, informatika, praktické činnosti - práce s počítačem platné ve školním roce 2004/2005
19. Podkladová inspekční dokumentace základní školy ze dne 25. října 2004
20. Dotazník pro ředitelku školy před inspekcí ze dne 25. října 2004
21. „Organizační řád školy“ (X7) ze dne 25. srpna 2003
22. „Organizační struktura Základní školy Jablonec nad Nisou, Liberecká 26“, nedatováno
23. „Plán práce - školní rok 2004-2005“, nedatováno
24. „Plán DVPP pro 2004/2005“, září 2004
25. „Pravidelná kontrolní činnost školy“, nedatováno
26. „Povinnosti pedagogických pracovníků“ (A-1.3), ze dne 8. září 2003
27. „Náplň činnosti předsedy metodického orgánu“ ze září 2003
28. „Rozpis pověření a úkolů 2004-2005“ (A 8-03-1d), nedatováno
29. Evidence stížností, vedeno od 1. září 1997, poslední zápis 20. září 2004
30. Hospitační záznamy vedení školy za školní rok 2003/2004
31. Zápisy z jednání přírodovědné předmětové komise ve školních letech 2003/2004 a 2004/2005
32. „Plán protidrogové prevence 2004-2005“ ze dne 20. září 2004
33. „Minimální preventivní program v oblasti návykových látek - Škola bez drog“, nedatováno
34. „Náplň práce výchovného poradce“, školní rok 2004/2005
35. „Interní doporučení k řešení šikany“, duben 2002

ZÁVĚR

Personální podmínky vzdělávání jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům, sledovaným předmětům a zaměření školy na rozšířenou výuku jazyků na vynikající úrovni, což pozitivně ovlivňuje kvalitu výuky a umožňuje maximálně realizovat záměry zvoleného vzdělávacího programu Základní škola včetně výše uvedené specializace. Styl vedení a motivování pedagogických pracovníků je především neformální, ředitelka školy vytváří příznivé pracovní prostředí, ponechává prostor iniciativě vyučujících, podporuje jejich zájem o další vzdělávání i rozšiřování kvalifikace. Organizace činnosti a provozu školy je přehledná a funkční, podmínkám zařízení plně vyhovuje.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a sledovaným předmětům velmi dobré. Prostorové a psychohygienické podmínky, vybavení názornými pomůckami, učebnicemi, pracovními sešity a doplňkovými texty, didaktickou a výpočetní technikou vyhovují potřebám výuky a ve sledovaných předmětech významně přispívají k plnění učebních osnov. Prostředí tříd a společné prostory školy působí esteticky a motivačně.

Výchovně-vzdělávací proces ve škole probíhá podle platných učebních dokumentů zvoleného vzdělávacího programu Základní škola a vždy v jedné třídě v 3. – 9. ročníku podle modelového učebního plánu vzdělávacího programu Základní škola pro třídy s rozšířenou výukou jazyků. Disponibilní dotace v 7. – 9. ročníku byla využita v souladu s platnými pokyny. Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech (matematika, anglický jazyk a německý jazyk na prvním stupni a anglický jazyk, německý jazyk, dějepis, občanská výchova, rodinná výchova, matematika, fyzika, chemie, informatika a pracovní činnosti – práce s počítačem na druhém stupni) byly celkově na velmi dobré úrovni, v cizích jazycích ve třídách s rozšířenou výukou na vynikající úrovni. Zhlédnuté hodiny byly všeobecně velmi dobře připravené, jejich obsah byl promyšlený a korespondoval se schválenými učebními osnovami hospitovaných předmětů. Komunikace mezi vyučujícími a žáky byla bezproblémová, probíhala na bázi dohodnutých pravidel, ve škole panovala přátelská pracovní atmosféra. Hodnocení žáků bylo objektivní a přiměřeně četné, zohledňovalo jejich individuální dispozice.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jan Vrabec	v. r.
Člen týmu	PhDr. Milan Adamec	v. r.
Členka týmu	Mgr. Věra Hessová	v. r.
Člen týmu	Ing. Pavel Procházka	v. r.

V Liberci dne 27. ledna 2005

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 3. února 2005

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Věra Stehlíková	v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát – pracoviště, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec 1. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Libereckého kraje – odbor školství a mládeže	2005-02-22	h4-1038/05-5083
Zřizovatel – město Jablonec nad Nisou	2005-02-22	h4-1038/05-5083

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
—	—	Připomínky nebyly podány.